

Při studiu matrik se může genealog mimořádně setkat s případem, kdy časový interval mezi narozením dvou sourozenců je zcela neobvyklý. Lhenická matrika narozených z let 1785 - 1836 pro Lhenice takovýto případ zaznamenává. Dne 10. února 1796 byl pokřtěn Jakub, syn Václava Pintera, souseda a tkalcovského mistra a jeho manželky Anny, rozené Trnkové. Narodil se v tehdejším čp. 90 patrně téhož dne, nejdéle dne předchozího. Po 34 dnech, tedy 15. března 1796, byla pokřtěna Terezie, dcera stejných manželů. Narodila se také v čp. 90 a o jejím příchodu na svět platí totéž, co bylo uvedeno u jejího bratra Jakuba. V žádném případě se nejedná o mylku, zápisy jsou v matrice řazeny chronologicky a údobí mezi oběma křty je vyplněno dalšími zápisy. V obou případech je u matky zmíněn její otec Jakub Trnka a rovněž kmotři jsou stejní.¹

Jaké vysvětlení má tato kuriózní situace? Zcela nepochybně šlo o dvojvaječná dvojčata. Porod Jakuba byl poněkud předčasný, nevyprovokoval ale porod Terezie. K němu došlo patrně v normálním termínu. Pokud se rodopisec při studiu matrik setká s podobnou situací, jde vždy o vícečetné těhotenství s identickou dobou vzniku plodů.

Aby mohlo dojít k porodu v delším časovém odstupu je nutné, aby plody měly vlastní vnitřní blánu, vnější plodový obal i plodové lůžko. (V případě dvojčat tedy gemini biamniati, bichoriati et biplacentarii). Tzv. superfetace, tj. oplození více vajíček z různých ovulací v téměř těhotenství, je nonsens. Jakmile totiž dojde k nidaci (zachycení) oplodněného vajíčka v děloze, je další ovulace zastavena. Pokud interval mezi porody sourozenců přesahuje tři měsíce, lze mít za to, že šlo spíše o potrat prvního z plodů. Tento termín církevní matriky neznají, zaznamenávají jen někdy děti „nedošlé“, „slabé“ či „před časem na svět přišlé“.

Domníval jsem se, že malý Jakub Pinter asi nedlouho po svém narození zemřel. K mému překvapení lhenická matrika zemřelých nezaznamenává ani jeho úmrtí, ani úmrtí jeho sestry Terezie. Ale osm dní po jejím křtu, dne 23. 3. 1796, zemřel ve věku 37 let otec Václav Pinter.² Příčinou smrti byly peteče.³

Problém, jehož řešení jsem se snažil zde v krátkosti nastínit, je u nás dnes výhradně historickou záležitostí. Diagnostické možnosti současné medicíny informují o četnosti těhotenství i stavu plodů již od časných vývojových stadií.

¹ Státní oblastní archiv Třeboň, sbírka matrik, Fara Lhenice 3 (N 1785-1836 pro Lhenice), s. 102 - 103.

² Státní oblastní archiv Třeboň, sbírka matrik, Fara Lhenice 9 (Z 1783-1872 pro celou farnost, od r. 1785 jen pro Lhenice), s. 53.

³ Pravděpodobně se jednalo o skvrnivku. Pokud jsou touto chorobou nakaženy malé děti, má jejich onemocnění mírný průběh.